Jouni Punnonen 14.2.2017 9/17/L/A

Eduskunta, ympäristövaliokunta
ymv@eduskunta.fi

Ympäristövaliokunta, asiantuntijakuuleminen 14.2.2017

VNS 7/2016 vp Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030

Pyydettynä lausuntona kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Kansallisen energia- ja ilmastostrategian yhtenä lähtökohtana ovat hallitusohjelman linjaukset, jossa tavoitteiksi on asetettu mm. uusiutuvan energian määrän kasvattaminen yli puoleen energian käytöstä, tuontiöljyn käytön puolittaminen sekä kivihiilen käytöstä luopuminen. Tämän lisäksi EU:n energia- ja ilmastopolitiikka asettaa strategialle omat reunaehtonsa. Tavoitteet ovat kovia, ja ne tulevat muuttamaan Suomen energiamaailmaa merkittävästi.

Metsäteollisuus käyttää Suomen energian kokonaiskäytöstä neljänneksen. Energia on metsäteollisuudelle keskeinen kilpailutekijä. Maailmanlaajuisessa kisassa kamppailevalle metsäteollisuudelle on tärkeää, että energia- ja ilmastopolitiikassa tehtävät päätökset tukevat alan toimintaedellytyksiä, kasvua ja uudistumista.

Suomen uusiutuvasta energiasta lähes 70 prosenttia on metsäteollisuussidonnaista. Valtaosa tästä tuotetaan tehtaiden sivuvirtapuuta hyödyntämällä. Metsäteollisuuden tukki- ja kuitupuun käyttö ovat ratkaiseva tekijä sille, että maassamme on käytettävissä hakkuutähteitä kuten oksia, latvuksia ja kantoja.

Metsäteollisuuden kasvun myötä myös uusiutuvan energian määrä lisääntyy huomattavasti. Tämä lisäys kattaa noin 2/3 koko Suomen uusiutuvan energian lisäystarpeesta. Näin ollen on ratkaisevan tärkeää, että politiikkatoimilla osaltaan pidetään huolta metsäteollisuuden kilpailukyvystä. Ilman hyvinvoivaa ja kasvavaa metsäteollisuutta Suomen on mahdotonta saavuttaa uusiutuvan energian tavoitteet ilman kestämättömiä lisäkustannuksia.

Sahojen sivuvirrat kuten kuori ja puru muodostavat yhden tärkeän uusiutuvan energian lähteen. Tällä hetkellä sahoilla on vaikeuksia saada sivuvirtapuuta kaupaksi voimalaitoksille. Syitä tähän on useita. Normaalia

leudommat talvet ja lämpöpumppujen yleistyminen ovat vähentäneet kaukolämmön kulutusta ja sitä kautta voimalaitosten polttoaineen tarvetta ja veroratkaisut ovat parantaneet turpeen kilpailukykyä. Kivihiili on erittäin kilpailukykyinen polttoaine erityisesti rannikolla.

Sahojen sivuvirtapuun markkinointia vaikeuttaa myös metsähakesähkön tuki, joka vääristää kilpailua sahojen sivuvirtapuun haitaksi. Uusiutuvan energian kasvunäkymät ovat tyystin erilaiset kuin aikana, jolloin metsähakesähkötuki otettiin käyttöön. Metsäteollisuuden kasvun myötä uusiutuva energia lisääntyy markkinaehtoisesti huomattavasti. Metsähakesähkötuen energiapoliittista tarvetta ei enää ole. Tästä syystä sekä kilpailuvääristymän poistamiseksi metsähakesähkötuesta on luovuttava. Samanaikaisesti on huolehdittava pieniläpimittaisen puun riittävästä markkinoille tulosta. Tuen poisto ei saa johtaa turveveron korotukseen.

Energiatehokkuus on aina energiapolitiikan keskiössä. Niin se on myös energiavaltaisen teollisuuden toiminnassa. Energia on metsäteollisuudelle keskeinen raaka-aine, ja sen käytön tehokkuuden parantamiseksi tehdään kaikki se, mikä on teknis-taloudellisesti mahdollista. Valtiovallan ja toimijoiden väliset energiatehokkuussopimukset ovat osoittaneet toimivuutensa, ja ne ovat jäntevöittäneet toimintaa yrityksissä entisestään. Jatkossakin on pidettävä huolta siitä, että energiatehokkuussopimukset ovat niin kansallisessa kuin EU-energiatehokkuuspolitiikassa käytettävissä oleva ja riittävä ohjauskeino teollisuuden energiatehokkuuden edistämiseksi.

Kohtuullisen hinnan lisäksi energian saannin riittävä varmuus on oltava energiapolitiikan ehdon lähtökohta. Hallitusohjelman mukaisesti kansallinen energia- ja ilmastostrategia tähtää kivihiilen energiakäytön lopettamiseen. Strategiassa luvataan, että luopumiseen tähtäävän lain valmistelussa otetaan huomioon energian toimitusvarmuuteen, huoltovarmuuteen ja poikkeuksellisiin olosuhteisiin liittyvät näkökohdat. Tämä tarkastelu on tehtävä erityisellä huolella. Poliittisilla päätöksillä ei ole varaa ajautua tilanteeseen, jossa sähkökatkot haittaavat niin teollisuuden toimintaa kuin ihmisten jokapäiväistä arkea.

EU:n energia- ja ilmastopolitiikka vaikuttaa merkittävästi Suomen energiamaailmaan. Tällä hetkellä EU:ssa ovat käsittelyssä mm. päästökaupan muutokset, ei-päästökauppasektorin päästövähennykset maakohtaisine jakoineen, metsien rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden aloitteet, energiamarkkinoiden muutosehdotukset sekä bioenergiaan liittyvä kestävyyspolitiikka. Suomen poliittisten päättäjien on jatkettava ja vahvistettava näihin aloitteisiin liittyvää aktiivista edunvalvontaa korkeinta poliittista johtoa myöten. EU-päätökset eivät saa johtaa tilanteeseen, joilla heikennetään

metsäteollisuuden toiminnan ja kasvun edellytyksiä. Päinvastoin, päätöksien tulee olla kilpailukykyä tukevia.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja